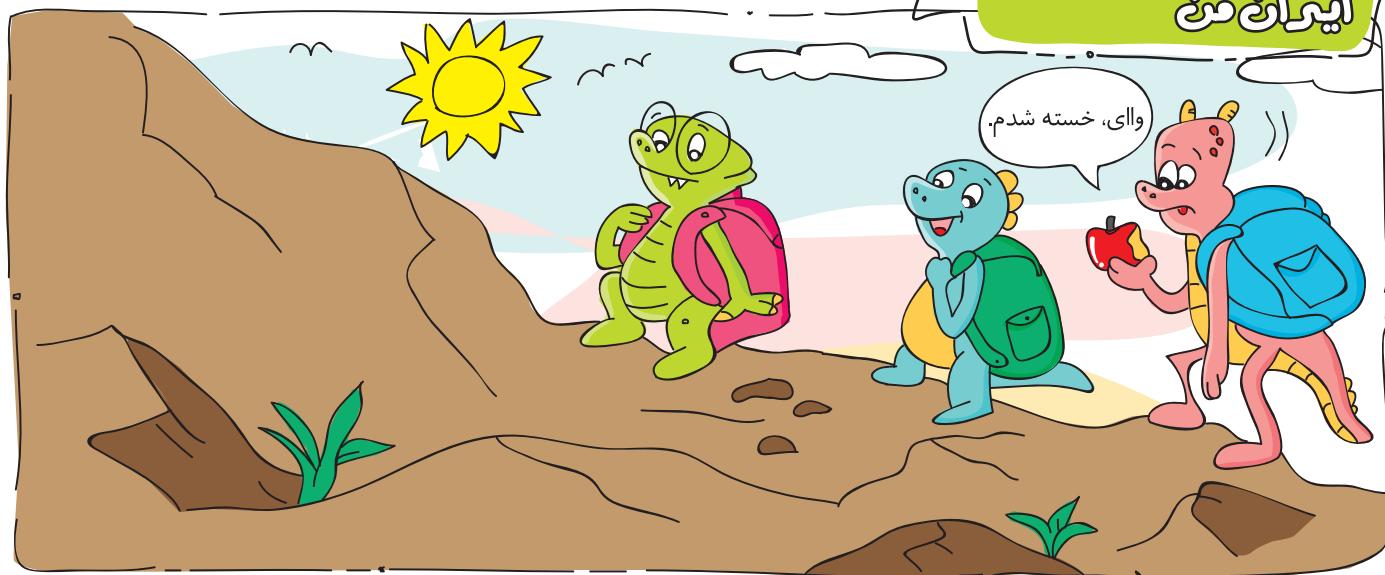

فصل ششم

ایران من

فصل ششم • ایران من

درس دوازدهم: ایران عزیز

قلب آفرینش

زرخیز: دارای خاک حاصلخیز و معدن‌های بالارزش

احسان: نیکوکاری، نیکی کردن

زادگاه: محل تولد

برازندگان: مناسب، شایسته

شریف: بزرگوار، دارای ارزش و اعتبار

باستانی: کهن، بسیار قدیمی

صنعت: فن و حرفة

بهتان: تهمت، به دروغ چیزی را به کسی نسبت دادن

طعم: حرص، زیاده‌خواهی

پرورده: پرورش داد

فریبا: بسیار زیبا

حالیا: اکنون، حالا، اینک

گریزان بودن: فرار کردن از کسی یا چیزی، بیزار بودن

حریص: طمع کار

می‌ربایند: می‌دزدند

خلیج: پیش‌رفتگی نسبتاً وسیع آب در خشکی

نهراسیم: نترسیم

رونق: رواج، فعالیت مفید در کار

این درس به توضیح دربارهٔ کشور عزیzman، ایران، در قالب شعر پرداخته است. خلاصهٔ شعر به این صورت است: «ای ایران عزیز، ای سرزمین حاصلخیز، تو چقدر زیبا و قشنگ هستی! از شمال و جنوب به دریا راهداری و دریاها یت پر از نعمت و برکت است. در قلب خود مردمی صبور و با محبت را جای داده‌ای که کشور خود را بسیار دوست دارند. تو به فرهنگ و هنر و علم و دانش جهان به خاطر پرورش هنرمندان و دانشمندان بزرگ خدمت کرده‌ای. همه به این سرزمین چشم طمع دوخته‌اند تا از نعمت‌هایش استفاده کنند، اما ایرانیان برای حفظ کشور خود تلاش می‌کنند و از هیچ خطری نمی‌ترسند.»

با افزودن پسوند «دان» به برخی کلمات، می‌توان واژه‌ی جدید ساخت.

مثال: قند + دان قندان یعنی جای قند

[پسوند «دان» معمولاً معنای جا و مکان دارد و اسم مکان درست می‌کند.]

«شعر» نوعی نوشته‌ی موزون و دارای آهنگ است که برای بیان عواطف و احساسات و آرامش روح انسان، از آن استفاده می‌شود. متن درس «ایران عزیز» نمونه‌ای از شعر است.

وَالْأَنْجَانُ الْمُعَافَى لِلْأَدَاءِ

مقدّس: قداست، قدیس	نعمت: نعمات، نعیم، متنعم	عزیز: عزّت، معزّز
خدمت: خدمات، خادم، مستخدم	صبور: صبر، صابر	باقي: بقا، بقیّه
حفظ: حافظ، محفوظ، حفاظت	طعم: طمّاع	علم: عالم، معلوم، علوم، معلم
ملّت: ملل	ملک: املاک، مملکت	مشکل: اشکال، مشکلات
صنعت: صنایع، مصنوعی	شريف: شرف، شرافت، اشرف	درس: مدرسه، تدریس، دروس، مدرّس

وَالْأَنْجَانُ الْمُعَافَى لِلْأَدَاءِ

باقي ≠ فانی	زیبا ≠ زشت	عزیز ≠ ذلیل
پاکان ≠ ناپاکان	گسترد ≠ جمع کرد	صبور ≠ عجول
می‌ربایند ≠ می‌بخشنده	خواب ≠ بیدار	مردان ≠ زنان
خیر ≠ شر	راست‌گو ≠ دروغ‌گو	تنبلی ≠ زرنگی

ظاهر ظاهه (اعلام)

محمد تقی بهار (ملک الشعرا)

سال ۱۲۶۵ در مشهد به دنیا آمد. او معروف به «ملک الشعرا» است. متن و شعرهای بسیاری از این نویسنده منتشر شده است که به انواع نمایشنامه و دیوان اشعار وی می‌توان اشاره نمود.

عباس یمینی شریف

در سال ۱۲۹۸ در تهران چشم به جهان گشود. از جمله آثار او به: «آواز فرشتگان»، «نیم قرن در باغ شعر کودکان»، «بازی با الفباء»، «در میان ابرها» و ... می‌توان اشاره کرد.

وَالْأَنْجَانُ الْمُعَافَى لِلْأَدَاءِ

برای اینکه بتوانی به سادگی درباره‌ی یک موضوع، بند یا متنی بنویسی، باید اطلاعات خود را افزایش دهی. داشتن علم و آگاهی بیشتر درباره‌ی یک موضوع، کار بند نویسی را آسان می‌کند.

كلمات مهم اطلاعی

سرزمین زرخیز - دلانگیزش - مقدّس - باقی - آغوش - صبور - عاشق - میهن - رونق - گسترد - سعدی - حافظ - فردوسی - خیّام - زادگاه - طمع - می‌ربایند - نهراسیم - خطر

فصل ششم • ایران من

۱ متن زیر را بخوان و به سؤالات آن پاسخ بده.

کشور عزیزمان ایران، خاک پاک و حاصل خیزی دارد که می‌توان در آن گونه‌های مختلف نعمت‌های خداوندی را پرورش داد. این سرزمین زیبا از سمت شمال به دریای خزر و از جنوب به خلیج فارس راه دارد. ایران کشور سر بلندی است که در آغوش خود، مردمی صبور و زحمت‌کش و شجاع را جای داده که همگی عاشق می‌باشند خود هستند و با مال و جان از آن دفاع می‌کنند. این دیار کهن، فرهنگ بالارزش و قدیمی خود را همراه با علم و خرد در تمام جهان گسترشده است. در این خاک پاک، دانشمندان و هنرمندان بزرگی مثل ابوعلی سینا، ابو ریحان بیرونی، حافظ، سعدی، مولوی، خیام و فردوسی متولد شده‌اند. آنان برای این سرزمین و حتی سایر کشورها آثار و خدمات بزرگی بر جای گذاشته‌اند. ایران به خاطر برخورداری از نعمت‌های فراوان، همیشه مورد نظر قدرت‌های حریص و طمع کار دنیا بوده است تا آنچه را که مال ایرانیان است، از او بگیرند، ولی مردم ما، از هیچ خطر و مشکلی نهار اسیده و برای حفظ خاک می‌باشند خویش، همیشه فداکاری کرده‌اند.

۲ کشور ایران چگونه و به کدام دریاها راه دارد؟

۳ نام دو شاعر و دو دانشمند بزرگ ایرانی را بنویس.

۴ چرا دشمنان حریص به خاک ایران چشم دوخته‌اند؟

۵ کلمه‌ی «همگی» در سطر سوم به چه کسانی اشاره دارد؟

۶ ملت ایران چگونه مردمی هستند؟

۷ مردم جهان چگونه از علم و فرهنگ ایران برخوردار می‌شوند؟

۸ آنان در سطر پنجم به چه کسانی اشاره دارد؟

۹ به کدام کلمه‌ی زیر نمی‌توان «دان» اضافه کرد؟

(۱) کارگر

(۲) دل

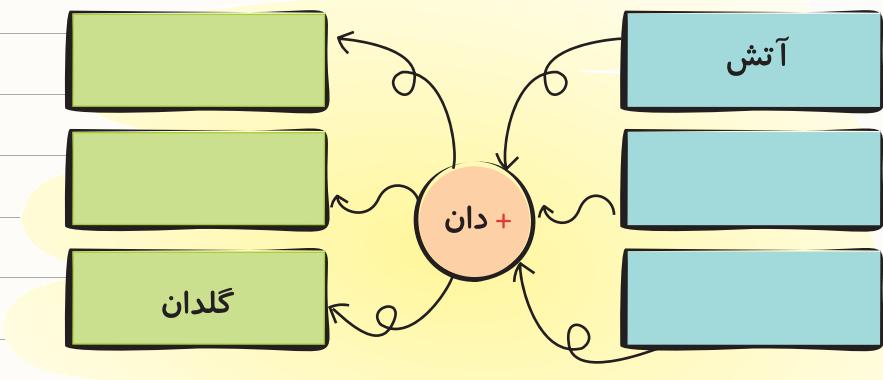
(۳) شمع

(۴) خند

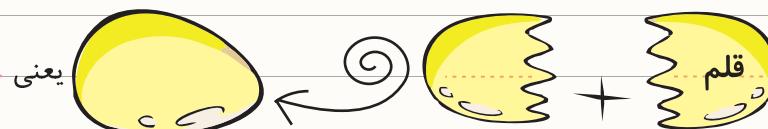
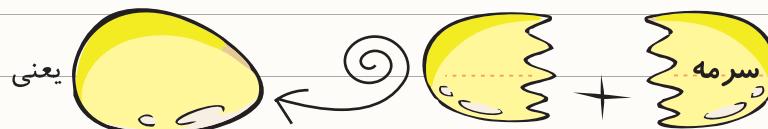
فارسی پایه سوم ابتدایی

۳ در جاهای خالی کلمه‌های مناسب بنویس.

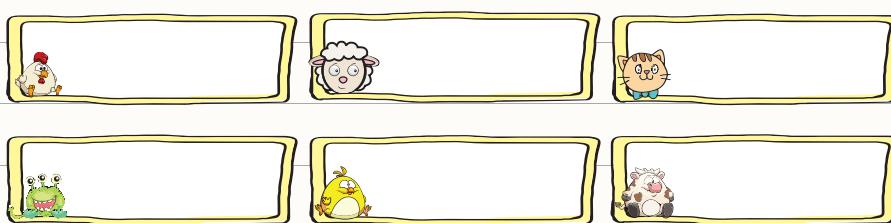
۴ هر کلمه را با «دان» ترکیب کن و معنای آن را بنویس.

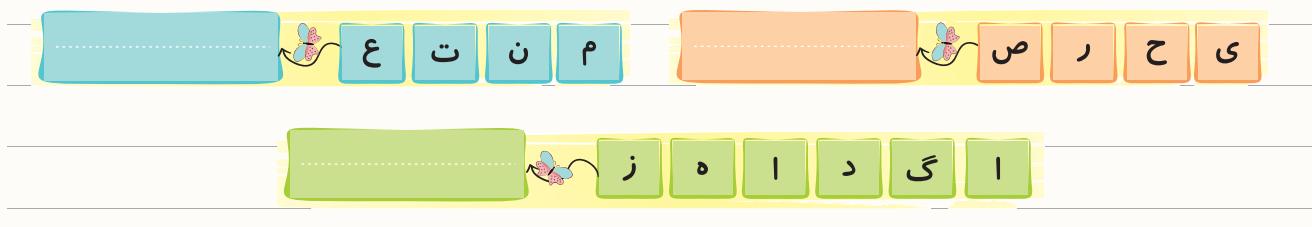
املا

ک ع خ ز ر ب
د ا ل ن غ د
ح ر ی ص ط ا
ا م ج ھ ا ن
ف ر ی ب ا ش
ظ ه ع ا ش ق

۵ شش کلمه‌ی درس را از جدول مقابل پیدا کن و بنویس.

۶ حروف درهم ریخته را مرتب کن و کلمه‌ی بامعنی بنویس.

فصل ششم • ایران من

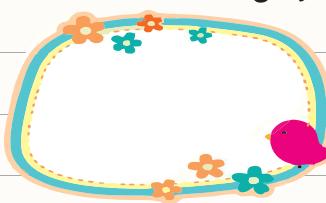
۷) «شعر» چگونه نوشته‌ای است؟

۸) از هر شعر که نام آن نوشته شده، یک سطر به انتخاب خودت بنویس.

مثل باران

لحظه‌ی سبز دعا

۹) نام سه شاعر را که در درس آمده، بنویس.

۱۰) سه حرف اصلی هر دسته از کلمات هم خانواده را بنویس.

حافظ، محفوظ [ ] خدمت، خادم [ ]

[ ] باقی، بقیه [ ] مقدس، قداست [ ]

۱۱) خانه‌های کلمات هم معنی را سبز رنگ و کلمه‌های مخالف را زرد رنگ کن.

باقی، فانی	گسترد، پهن کرد	افتخار، سربلندی	حریص، طمع کار
برازنده، شایسته	خواب، بیدار	عزیز، ذلیل	فریبا، زیبا
طمع، حرص	صبور، عجول	رونق، رواج	خیر، شر

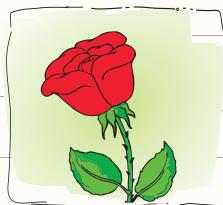
با توجه به شعر «وطن» به سؤالات زیر پاسخ بدہ.

۱۲) شعر را کامل کن.

همگی اهل خیر و
و هنریم
ما شب و روز
می‌خوانیم
حالیا، بهر افتخار

۱۳ برای هر تصویر، یک سطر شعر مناسب بنویس.

۱۴ الهام موضوع «شاعران» را برای نوشتن انتخاب کرد. او این موضوع را به موضوعات کوچک‌تر تقسیم کرده است. یعنی از بین شاعران، «سعدي» را انتخاب کرد، سپس برای مطالعه‌ی زندگي سعدي به کتابخانه مراجعه کرد و از لابه‌لای کتاب‌ها و مجلات، مطالب زیر را استخراج و جمع‌آوری کرد. به‌طور مثال: محل زندگي / دوران کودکی / جاهایی که درس خوانده / جاهایی که سفر کرده است / کتاب‌های سعدي / ... حالا با توجه به اطلاعات به دست آمده، یک بند درباره‌ی «سعدي» بنویس.

۱۵ به عنوان یک ایرانی، احساس خودت را نسبت به کشورت در قلب آن بنویس.

